

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

---

14. 9. 2009

B7-0046/2009

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise
v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu
o energetické bezpečnosti

Johannes Cornelis van Baalen
za skupinu ALDE

RE\790237CS.doc

PE428.650v01-00

CS

Jednotná v rozmanitosti

CS

Usnesení Evropského parlamentu o energetické bezpečnosti

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 26. září 2007 nazvané „Směrem ke společné evropské zahraniční politice v oblasti energií“,
  - s ohledem na mezivládní dohodu o projektu plynovodu Nabucco, kterou dne 13. července 2009 uzavřely v Ankaře Rakousko, Bulharsko, Maďarsko, Rumunsko a Turecko,
  - s ohledem na skutečnost, že ruská ropná a plynárenská společnost Surgutneftegaz získala velký minoritní podíl (21,2 %) v maďarské petrochemické společnosti MOL, která je členem konsorcia Nabucco,
  - vzhledem k protokolu o spolupráci v plynárenské oblasti, který dne 6. srpna 2009 podepsaly v Ankaře Rusko a Turecko a na jehož základě Turecko dává svůj předběžný souhlas s výstavbou plynovodu „South Stream“ a povoluje Rusku vykonávat průzkumné práce pro tento plynovod v tureckých teritoriálních vodách,
  - s ohledem na memorandum o porozumění, které dne 13. července 2009 podepsalo 12 společností ze států EU s cílem vytvořit průmyslovou iniciativu Desertec, jejímž záměrem je využít obrovský potenciál solární energie na Blízkém východě a v severní Africe,
  - s ohledem na Druhý strategický přezkum energetické politiky,
  - s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o opatřeních na zabezpečení dodávek zemního plynu a o zrušení směrnice 2004/67/ES, který předložila Komise (KOM(2009)363 v konečném znění),
  - s ohledem na návrh nařízení Rady o povinnosti informovat Komisi o investičních projektech do energetické infrastruktury v rámci Evropského společenství a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 736/96, který předložila Komise (KOM(2009)361 v konečném znění),
  - s ohledem na nadcházející patnáctou konferenci smluvních stran (COP 15) UNFCCC a pátou konferenci smluvních stran, na které se setkají smluvní strany Kjótského protokolu (COP/MOP 5) a která se bude konat v dánské Kodani od 7. do 18. prosince 2009,
  - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že energetická bezpečnost představuje základní složku celkové bezpečnosti, stability a prosperity Evropské unie, která však doposud není nijak zakotvena ve Smlouvách,
- B. vzhledem k tomu, že závislost EU na dovozu energie je v současné době značná a očekává se, že za současných podmínek ještě vzroste,

- C. vzhledem k tomu, že navzdory počátečnímu poklesu cen ropy a plynu v důsledku globální finanční krize ceny v energetice začaly v posledních měsících stoupat, a vzhledem k tomu, že pomalý přechod na udržitelnější paliva, klesající produkce světových ropných a plynových polí a rostoucí poptávka by mohly vést k opětovnému omezení nabídky trhu s fosilními palivy a ke zvyšování závislosti na dovozu pro země, které jsou spotřebiteli,
- D. vzhledem k tomu, že některé členské státy jsou ve vysoké míře závislé na jediném dodavateli zemního plynu a že bezdůvodné přerušení dodávek může vyvolat vážnou krizi, jak se ukázalo během krize v oblasti dodávek plynu mezi Ruskem a Ukrajinou, k níž došlo na začátku letošního roku,
- E. vzhledem k tomu, že řada členských států nemá dostatečné přírodní zásoby, aby mohly krizové situace zvládat,
- F. vzhledem k tomu, že v důsledku současné a stále se zvyšující závislosti na dodávkách energie z politicky nestabilních regionů se ukázalo, že snahy o zabezpečení dodávek energie výhradně na vnitrostátní úrovni jsou nedostatečné a nechrání dlouhodobé zájmy všech členských států EU,
- G. vzhledem k tomu, že stávající nástroje včasného varování nedokázaly v dostatečné míře předpovědět plynovou krizi, k níž došlo v lednu 2009,
- H. vzhledem k tomu, že dokud nebudou producentské a tranzitní země dodržovat společná a transparentní pravidla, která jsou definována ve Smlouvě o energetické chartě a v jejím protokolu o tranzitu, budou předvídatelná rizika pro zabezpečení dodávek energie existovat i nadále,
- I. vzhledem k tomu, že pokročí-li se ve větší míře k výrazně vyššímu podílu obnovitelné energie ve skladbě zdrojů energie, kterou Evropská unie v současnosti využívá, bude to mít významný dopad v oblasti snižování závislosti EU na dovozu energie, čímž se jednak zlepší situace EU, pokud jde o energetickou bezpečnost, a jednak jí to pomůže dostát závazku, jímž je snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 20 %,
- J. vzhledem k tomu, že zlepšení energetické účinnosti může mít výrazný dopad na snižování energetické závislosti,
- K. vzhledem k tomu, že ačkoliv již byla přijata určitá opatření, je třeba vytvořit skutečně společnou energetickou politiku s ohledem na předpisy vnitřního trhu i na vnější aspekty, která zohlední politické a hospodářské zájmy všech členských států,
- L. vzhledem k tomu, že společná vnější energetická politika, založená na solidaritě, diverzifikaci, jednotě při obraně společných zájmů, posílené spolupráci se zeměmi, které patří mezi hlavní producenty energie, tranzitní a spotřebitelské země, a na podpoře udržitelnosti, by vytvořila synergie zaručující zabezpečení dodávek pro Evropskou unii a posílila by vliv EU, její akceschopnost v zahraniční politice a její důvěryhodnost na celosvětové scéně,
1. vyzývá Radu, Komisi a členské státy, aby energetické bezpečnosti věnovaly zvýšenou pozornost a prokázaly strategické vedení při vytváření společné evropské zahraniční

politiky v oblasti energie, jak žádal Parlament ve svém usnesení ze dne 26. září 2007 na téma „Směrem ke společné evropské zahraniční politice v oblasti energií“;

2. vítá opatření k diverzifikaci a zlepšení energetické bezpečnosti EU, která navrhuje Komise ve Druhém strategickém přezkumu energetické politiky; domnívá se však, že k jejich realizaci jsou zapotřebí jasně definované priority a rychlý postup a že by měl být Parlament vždy plně informován;
3. připomíná, že je naléhavě nutné se spoléhat ve stále větší míře na obnovitelnou energii pocházející z EU, čímž selepší energetická bezpečnost EU a pomůže jí to dostát závazku, jímž je snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 20 % a jenž se v případě dosažení dohody v Kodani zvýší na 30 %;
4. zdůrazňuje význam jaderné energie pro Evropskou unii a vyzývá členské státy, aby plně využívaly zkušenosti získané v oblasti jaderné energie a aktivně podporovaly volný tok informací; dále zdůrazňuje, že je třeba se také zaměřit na dodávku paliva a na otázky bezpečnosti;
5. zdůrazňuje, že pokrok při vytváření společné evropské energetické politiky záleží do značné míry na vstupu Lisabonské smlouvy v platnost; podporuje Lisabonskou smlouvu, která obsahuje doložku o solidaritě v oblasti energetiky a činí EU a členské státy společně odpovědnými za energetickou politiku;
6. domnívá se, že je nezbytné zlepšit propojení na území Evropy, a zajistit tak účinné fungování vnitřního trhu a solidaritu v oblasti energetiky; vítá v této souvislosti dohodu o financování projektů týkajících se infrastruktury, která je součástí Plánu evropské hospodářské obnovy, a záměr poskytnout Evropě novou evropskou supersíť pro elektřinu a plyn;
7. zdůrazňuje naléhavou nutnost uskutečnit strategické projekty zaměřené na diverzifikaci dodávek energie, zejména v jižním koridoru; zdůrazňuje, že plynovod Nabucco by měl být jednou z nejvyšších priorit celé Evropské unie, neboť se jedná o prostředek k zajištění nezávislých a diverzifikovaných dodávek plynu, a vítá skutečnost, že v rámci Programu hospodářské obnovy bylo na projekt Nabucco přiděleno 200 milionů EUR; zdůrazňuje význam obecného režimu pro rozvoj koridoru, který má spojit EU s novými zdroji plynu na Blízkém východě a v oblasti Kaspického moře, a naléhavě žádá společnosti a členské státy, aby úzce spolupracovaly s Komisí;
8. poukazuje na skutečnost, že plánované plynovody North Stream a South Stream jsou významnými prostředky, jejichž pomocí lze zvýšit dodávky plynu do EU, avšak měly by být pečlivě posouzeny z hlediska životního prostředí, hospodářské životaschopnosti a celkového dopadu, pokud jde o závislost na jediném dodavateli zemního plynu;
9. vyzývá Komisi, aby poskytla politickou a právní pomoc společnostem, které jsou zapojeny do realizace strategických projektů nebo které o zapojení do těchto projektů usilují, a aby převzala vedoucí úlohu, pokud jde o standardizaci dohod, o které se bude budování plynovodu opírat;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly příslušnou „doložku o solidaritě“, která

bude obsahovat podmínky a postupy intervence v naléhavých případech, které by mohly nastat v důsledku přerušení dodávek energie v jiných členských státech, v souladu s Lisabonskou smlouvou;

11. vyzývá Radu a členské státy, aby zodpovědně zvážily, zda by zahájení jednání mezi Evropskou unií a Tureckem týkajících se kapitoly o energetice nemohlo usnadnit celkovou energetickou spolupráci mezi EU a Tureckem;
12. vítá návrh nařízení o zabezpečení dodávek zemního plynu (KOM(2009) 363); vyzývá členské státy, aby zvýšily své skladovací kapacity zemního plynu s možností rychlého čerpání; vyzývá Komisi, aby zvážila možnost poskytnutí finanční pomoci členským státům, které mají v úmyslu zvýšit své skladovací kapacity zemního plynu;
13. zdůrazňuje, že by EU měla navázat užší dialog s klíčovými dodavateli energií za účelem posílení energetické provázanosti a energetické bezpečnosti pro celou EU a že by se měla soustředit zejména na zvýšení účinnosti, rovný přístup na trh, nediskriminaci a transparentnost;
14. vyslovuje uznání Komisi za její úsilí o posílení dialogu v oblasti energetiky, které vyústilo zejména v uzavření několika memorand o porozumění s východními sousedy a středoasijskými zeměmi, a očekává, že dojde k dalšímu pokroku ve vztazích s jižními sousedy;
15. vyzývá k většímu úsilí při předcházení možným problémům s energetickými dodávkami, aby se zamezilo budoucím výkyvům, mimo jiné tím, že se posílí účinnost sítě energetické bezpečnosti NESCO, a vyzývá Komisi, aby co nejdříve přezkoumala stávající mechanismy včasného varování, síť NESCO a další nástroje, které se během rusko-ukrajinské energetické krize v roce 2009 ukázaly být neúčinnými;
16. opětovně připomíná význam zlepšování energetické účinnosti pro snižování závislosti na vnějších energetických dodávkách; vyzývá Komisi, aby do svého následujícího akčního plánu pro energetickou účinnost zahrnula závazný cíl, jehož se má v oblasti energetické účinnosti dosáhnout; vyzývá Radu, aby v rámci jednání, které v současnosti vede s Parlamentem o směrnici o energetické náročnosti budov, stanovovala vysoké cíle a požadavky a aby podpořila vhodné finanční mechanismy, které jsou obzvláště důležité pro ty členské státy, v nichž nákladová efektivnost při zlepšování energetické spotřeby budov může být velmi vysoká a které jsou značně závislé na ruských dodávkách;
17. vyzývá Komisi a Radu, aby podpořily Smlouvu o energetické chartě (ECT) a vyzývá partnery EU, kteří jsou signatáři ECT a tranzitního protokolu k této smlouvě, aby se řídili v ní stanovenými pravidly a zásadami;
18. navrhuje vytvořit společný přístup EU k jednáním o tranzitních pravidlech a poplatcích vedených s externími partnery a vyzývá členské státy, aby si informace o strategických rozhodnutích a dohodách týkajících se projektů energetické infrastruktury předávaly mezi sebou a s Komisí;
19. vyzývá Komisi, aby neprodleně přijala opatření proti krokům netransparentních zahraničních subjektů směřujícím k nepřátelskému převzetí společností na trhu s energií

v EU; je hluboce znepokojen skutečností, že společnost Surgutneftegaz nedávno získala podíl v maďarské energetické společnosti MOL a že nebyla schopna objasnit svou strukturu vlastnictví ani odhalit totožnost konečných vlastníků a příjemců zisků, k čemuž jí v souladu se zákonem vyzval maďarský regulační orgán trhu s energií;

20. zdůrazňuje, že směrnici 2004/67/ES o zabezpečení dodávek zemního plynu je třeba revidovat ještě v průběhu roku 2009, a to v souladu s návrhy obsaženými ve sdělení Komise KOM(2008)769, a poskytnout tak Společenství vhodný prostředek k řešení otázek spojených se zabezpečením dodávek;
21. klade důraz na úlohu Arktidy při formulování energetické politiky pro Evropu a uvědomuje si význam spravedlivého rozdělení zdrojů uhlovodíků v oblasti Arktidy v souladu s mezinárodním právem pro celkovou mezinárodní stabilitu; domnívá se, že ve sdělení Komise o strategických otázkách týkajících se Arktidy není oblasti uhlovodíků věnována dostatečná pozornost;
22. vyzývá EU, aby spolupracovala se zeměmi středomořského regionu a zejména se zeměmi severní Afriky, vzhledem k tomu, že tyto země mají významný potenciál energetických zdrojů a nabízejí značné možnosti, pokud jde o rozvoj Afriky; domnívá se, že je třeba zkoumat a podporovat zejména využívání sluneční a větrné energie; vítá nedávný pokrok dosažený v oblasti průmyslové iniciativy Desertec, jejímž záměrem je rozvíjet ve velkém měřítku solární energii na Blízkém východě a v severní Africe; zdůrazňuje, že podobné projekty by mohly vznikat také ve středomořské oblasti EU;
23. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.